

IZLOŽBA SLIKARICE DIJANE NAZOR U GALERIJI BAČVA HDLU-A INFRACRVENI SPEKTAR U SLIKARSTVU **VIŠE NIJE BAUK**

IZLOŽBA OBUHVAĆA PODRUČJE SLIKARSTVA I RETUŠA U KONZERVATORSKO-RESTAURATORSKOJ DJELATNOSTI U UMJETNIČKO-ZNANSTVENOM ISTRAŽIVANJU I MJERENJU SVOJSTAVA PIGMENATA

Tekst IVA KÖRBLER Fotografije JURICA ŠKUDAR

U prostoru Galerije Bačva HDLU-a otvorena je nesvakidašnja izložba slika i prezentacija jednog zanimljivog znanstvenog područja "Slike u infracrvenom području: odlaganje vidljivog" autorice Dijane Nazor, akademske slikarice i više konzervatorice-restauratorice na Odjelu za štafelajno slikarstvo Hrvatskog restauratorskog zavoda u Zagrebu. Na izložbi koja je umjetnički dio doktorskog rada na ALU u Zagrebu, slikarica je prezentirala djela koja funkcioniraju u dva sloja vidljive i nevidljive stvarnosti. Na prvoj površini gledamo apstraktne slike u boji, a u donjem nevidljivom sloju slike - koji je vidljiv samo infracrvenom kamerom - postoji potpuno druga slika s drugim motivom, pretežno portretima istaknutih europskih umjetnika, ali i dva autoričina autoportreta. Zašto nam je to danas važno i aktualno izvan okvira uskog konzervatorsko-restauratorskog kruga stručnjaka? Za Nacional Dijana Nazor pojasnila je da izložba obuhvaća područje slikarstva i retuša u konzervatorsko-restauratorskoj djelatnosti u umjetničko-znanstvenom istraživanju i mjerenju vlastitih svojstava pigmenata u vizualnom i u bliskom infracrvenom spektru, određivanjem vrijednosti na 1000 nanometara. "S blizancima boja proširuju se spoznaje o odzivu apsorpcije svjetla nata dva područja. Na osnovi teorije InfraredArti, koja je razvila primjenu novih spoznaja u području zaštite proizvoda, produbljuje se ta spoznaja na izložbi u području slikarstva i prvi put se istražuje njezina primjena u segmentu retuša u konzervatorsko-restauratorskoj praksi", navodi Dijana Nazor.

Naime, tek rijetki ljubitelji i kolekcionari umjetnina

upućeni su u to kako često u podslojevima slika postoje neki drugi preslikani prizori i upravo je infracrvena metoda analize davala ne samo nove uvide u tajne neke slike, već je često pomagala kod atribuiranja vrjednog djela nekom određenom umjetniku. Autorica predgovora u katalogu Branka Hlevnjak navodi da su umjetnici kroz povijest znali podmetati pod postolja stupova slike rugalice svojim investitorima, nadajući

se da će to jednom ipak netko vidjeti, dok su u skupnim portretima svetaca, nerijetko podmetali svoj autoportret. To se, dakle, ne odnosi samo na djela renesansnih ili baroknih majstora, već i na mnoge skupe slike hrvatske moderne za koje su pojedini kolekcionari bili spremni izdvojiti desetke pa i stotine tisuća eura. Stoga je iznimno važno da se u Hrvatskoj educiraju stručnjaci koji dalje razvijaju nove metode infracrvene spektralne analize slika.

"Svrha ove izložbe je istraživanjem, odnosno stvaranjem likovnog rada pridonijeti razvoju nevidljive slike te ukazati na novu mogućnost / perspektivu slikanja u mediju štafelajne slike u bliskom infracrvenom području (NIR) u primjeni dvostruke slike. U području slikarstva istražuje se i razvija metoda slikanja dviju slika u povezanom sloju koje imaju različite slike / informacije u vidljivom i NIR spektru. Jedna je slika vidljiva pri dnevnom svjetlu, a druga slika vidljiva je na infracrvenoj valnoj duljini", pojašnjava Dijana Nazor. Autorica ističe da je izložbom otvoreno pitanje kako napraviti dva stanja umjetničke slike (kromatske i akromatske) na istoj podlozi, dakle "sliku u slici", što vodi prema stvaranju novog izražavanja u umjetnosti. "Jednu mogućnost predstavlja proučavanje starih majstora, modernih i suvremenih umjetnika IR postupkom, a druga je namjerna izrada umjetničke slike korištenjem NIR metode. Središnje uporište ovoga istraživačkog rada je u infracrvenom postupku u službi slikarstva umjetnice Nade Žiljak, koja takav način slikanja koristi od 2009. godine", objasnila je Dijana Nazor. Stoga je i danas takav dualan način slikanja ne samo eksperimentiranje s tehnologijom, već i kreativan model referiranja na skrivene rebus u slici, koji odražavaju našu višedimenzionalnu stvarnost.

'U SLIKARSTVU istražuje se i razvija metoda slikanja dviju slika u povezanom sloju koje imaju različite slike u vidljivom i NIR spektru'